

รายงาน

ผลการพัฒนาสมรรถนะครูและผู้เรียนขั้นพื้นฐานสู่การ
เป็นพลเมืองคุณภาพ ในสังคมเศรษฐกิจฐานความรู้

กันยายน 2566

รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรตินิสุดา ศรีสุข
อาจารย์ ดร.สุระศักดิ์ เมาเทือก
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อ	ข
บทสรุปผู้บริหาร	ญ
สารบัญ	ผ
สารบัญตาราง	ฟ
สารบัญภาพ	ร
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	10
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	11
กรอบแนวคิดในการวิจัย	12
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
เศรษฐศาสตร์	14
พลเมืองคุณภาพในสังคมเศรษฐกิจฐานความรู้	17
ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสมรรถนะและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครู และผู้เรียน	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	53
บทที่ 3 วิธีดำเนินการ	63
ขั้นตอนการวิจัย	64
แหล่งข้อมูล	67
เครื่องมือในการวิจัย	74
การเก็บรวบรวมข้อมูล	105
สถิติและเกณฑ์ในการแปลผลที่ใช้ในการวิจัย	106

สารบัญ (ต่อ)

		หน้า
บทที่ 4	ผลการวิจัย	108
ตอนที่ 1	ผลการสังเคราะห์แนวทางการจัดการศึกษาเพื่อการสร้าง ความเป็นพลเมืองของประเทศที่เป็นผู้นำทางเศรษฐกิจชั้นนำ ของโลก	110
ตอนที่ 2	ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบพฤติกรรมบ่งชี้สมรรถนะผู้เรียน ขั้นพื้นฐานที่มีคุณลักษณะการเป็นพลเมืองคุณภาพในสังคม เศรษฐกิจฐานความรู้	114
ตอนที่ 3	ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบพฤติกรรมบ่งชี้สมรรถนะครูใน การออกแบบการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนในระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานสู่การเป็นพลเมืองคุณภาพในสังคมเศรษฐกิจ ฐานความรู้	130
ตอนที่ 4	ผลการพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาผู้เรียนขั้นพื้นฐานให้มี คุณลักษณะการเป็นพลเมืองคุณภาพในสังคมเศรษฐกิจ ฐานความรู้	141
ตอนที่ 5	การพัฒนาารูปแบบการพัฒนาครูให้สามารถออกแบบการ จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดลักษณะการเป็นพลเมืองคุณภาพ ในสังคมเศรษฐกิจฐานความรู้	156
ตอนที่ 6	การใช้หลักสูตรการพัฒนาผู้เรียนขั้นพื้นฐานให้มี คุณลักษณะการเป็นพลเมืองคุณภาพในสังคมเศรษฐกิจ ฐานความรู้	178
ตอนที่ 7	การใช้รูปแบบการพัฒนาครูให้สามารถออกแบบการ จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดลักษณะการเป็นพลเมืองคุณภาพ ในสังคมเศรษฐกิจฐานความรู้	198
ตอนที่ 8	ผลการหาข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการพัฒนาครู นักศึกษา ครู และนักเรียนให้มีความเป็นพลเมืองคุณภาพในสังคม เศรษฐกิจฐานความรู้ในระดับภูมิภาคอื่น ๆ	206

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	210
อภิปรายผล	218
ข้อเสนอแนะ	222
บรรณานุกรม	225
ภาคผนวก	231
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	232
ภาคผนวก ข รายชื่อครูที่ผ่านการใช้รูปแบบการพัฒนาครูให้สามารถ ออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดลักษณะการเป็น พลเมืองคุณภาพ ในสังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ และนำ หลักสูตรการพัฒนาผู้เรียนขั้นพื้นฐานให้มีคุณลักษณะการ เป็นพลเมืองคุณภาพในสังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ ไปใช้ สอนนักเรียนที่รับผิดชอบ	252
ภาคผนวก ค ภาพการดำเนินงาน	259
ภาคผนวก ง รายชื่อนักวิจัย	268